

Zienswijze Humanities Campus Stedenbouwkundig Plan Doeleneiland Kenmerk Z/19/1373033

Aan het College van burgemeester en Wethouders Gemeente Leiden:

Op 15 november 2015 ontvingen bewoners van het Doelencomplex een brief van de Universiteit waarin stond dat hun woningen moesten plaatsmaken voor een nieuwe Humanities Campus. De motivering van de Universiteit voor dit plan is de toestroom van internationale studenten en de continuïteit van het onderwijs.

Het is een publiek geheim dat de Universiteit al meer dan 50 jaar het Doeleneiland voor eigen doeleinden wil gebruiken. Wethouder Cees Waal heeft zich in de jaren '80 ingezet om de binnenstad bewoonbaar te houden voor mensen met lagere inkomens en heeft een deel van het Doeleneiland gereserveerd voor sociale woningbouw. Dat heeft de ambitie van de Universiteit om het Doeleneiland toe te eigenen echter nooit afgeremd. En waarom zou ze ook? Het is immers een commercieel bedrijf met veel vastgoed en expansiedrang. Je kunt het een bedrijf niet kwalijk nemen dat het wil groeien.

Het is daarom niet verbazingwekkend dat de Universiteit eens in de zoveel jaar een poging tot overname doet. Wel kun je vraagtekens plaatsen bij de handelswijze van Universiteit en Gemeente met betrekking tot communicatie met bewoners, hoe de keuze voor een voorkeursmodel A tot stand is gekomen, de financiering van het plan en de toekomstvisie die Gemeente en Universiteit voor Leiden hebben.

Toekomstvisie

Er zijn voldoende zienswijzen aangeleverd waarin kritiek geleverd wordt op het proces, de keuzevorming en technische invulling van het plan. De conclusie die hieruit getrokken kan worden is dat er een ideaalplaatje geschetst door de Universiteit omtrent voorkeursmodel A en de Gemeente is hierin meegegaan, zonder een duidelijke belangenoverweging, motivering en benodigde technische of financiële analyses.

De Universiteit heeft in 2011* al aangegeven dat ze wil toewerken naar een fusie met Delft, Rotterdam en Den Haag onder de naam 'Universiteit Leiden' om zodoende met de wereldtop te kunnen concurreren. Dit is een mooi en ambitieus streven, maar gezien de toekomstvisie van de Universiteit die gericht is op schaalvergroting buiten de grenzen van de stad Leiden:

Wat is nog de noodzaak tot het creëren van een naar binnen gekeerde mini-campus in de binnenstad van Leiden, waarbij goed onderhouden woningen gesloopt moeten worden, als er toegewerkt wordt naar een 'Provincie Campus' en de toekomstige locatie van faculteiten in dit stad overstijgende plan onduidelijk is?

Ondertussen biedt Gemeente Den Haag panden aan de Universiteit Leiden aan en worden er duizenden studentenwoningen bijgebouwd. Gemeente Den Haag rolt de rode loper uit voor Universiteit Leiden en gaat dus keihard de concurrentie aan met de Gemeente Leiden. Deze

concurrentiestrijd wordt ook nog eens aangewakkerd door opmerkingen van de Universiteit zelf, waarin ze aangeeft dat *'Den Haag een eigen universiteit verdient'***.

Hoewel het positief is dat er veel aandacht en geld wordt gereserveerd voor gedegen onderwijs en een groot toekomstig centrum van kennis in de provincie, is het gevaar hiervan dat de strijd om de gunsten van de Universiteit verstrekkende gevolgen hebben voor de bewoners van Leiden en Den Haag. Het zijn bewoners die steeds aan het kortste eind trekken wanneer de Universiteit (of ander groot bedrijf) een plan willen realiseren, zoals dit weinig doordachte plan voor Humanities Campus. Bovendien krijgen bewoners ook nog eens de rekening gepresenteerd als mega-projecten de financiële spuigaten uitlopen, zoals bijvoorbeeld bij het ROC project het geval is.

Gezien de huidige schuldenlast is het in de toekomst zelfs mogelijk dat de Gemeente, ondanks slimme leningen, de financiële controle kwijtraakt en via een Artikel 12 procedure onder curatele komt te staan van politiek Den Haag. Dat is geen geweldige onderhandelingspositie en dit zal ook de mogelijkheden voor de Universiteit in de stad Leiden beperken.

De Universiteit is een belangrijke speler in Leiden en is op weg om een belangrijke speler in de gehele provincie te worden. De Gemeente Leiden doet er goed aan om op te komen voor de wensen en belangen van de Universiteit, ook gezien de rijke historie. De ambities van Universiteit Leiden zijn echter groter dan de stad Leiden en hier zal de Gemeente rekening mee moeten houden bij belangenafwegingen en inrichting van de stad.

* <https://www.nrc.nl/nieuws/2011/07/22/universiteiten-van-leiden-delft-en-rotterdam-fuseren-a1454793>

**<https://www.omroepwest.nl/nieuws/3339581/Den-Haag-verdient-een-eigen-universiteit>